

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovács Eszter Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Kovács Eszter) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Kéri Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Kéri András) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2018. március 13. napján meghozott 10.P.20.686/2017/11. számú ítélete ellen az alperes 13. sorszám alatt előterjesztett és 14. sorszám alatt megindokolt fellebbezése, valamint a felperes Pf/4. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 85.000 (nyolcvanötezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 108.000 (száznolcezer) forint együttes kereseti, fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A peres felek élettársak voltak, egy kiskorú gyermekük van. Köztük 2016 októbere óta szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és a tartásdíj megállapítása iránt per van folyamatban. A bíróság által jóvá nem hagyott közös megállapodás alapján a ... nevű kiskorú gyermekkel a felperes hetente két alkalommal találkozott. Az alperes úgy érezte, hogy a gyermek fejlődésére a heti két alkalommal történő találkozás az édesapjával károsan hat, ezért a kapcsolattartást egyoldalúan heti egy alkalomra csökkentette. A felperes 2017. február 11-én a gyermeket elvitte az alperestől de vissza nem vitte az alperes lakóhelyére, aki ezért felkereste a korábban közös otthonukat képező ingatlant. A ... szám alatt található kertesi családi házba az alperes, aki a húgával együtt érkezett nem tudott bejutni, mert a felperes a kaput láncsal lezárta és sem a gyermeket nem volt hajlandó részére átadni, sem őt nem engedte be. Az alperes emiatt hangos szóváltásba keveredett a felperessel, egymást kölcsönösen szidalmazták, majd az alperes a kerítésen átmászott. A lakóingatlanba ugyancsak nem engedték be, az ajtóban dulakodás is volt kettejük között, a vita folytatódott, amelynek során az alperes többek között azt mondta a felperesnek:

„Leszartad a gyereket, elmentél kurvázni; szálnalmas pöcs vagy bazdmeg; beteggé tettétek a gyereketeket; Te meg egy aljas rohadék buzi vagy; az anyádék tartanak el te szar”.

Az alperes és az ingatlanban vele együtt tartózkodó barátnője kihívták a rendőrséget. A rendőri

intézkedés során megállapították, hogy az alperes lakóhelyeül a ... szám alatti ingatlan van bejegyezve a lakcímkártyáján. A rendőri intézkedés nyomán a felperes barátnője az ablakon keresztül megmutatta a 23 hónapos kisfiát az alperesnek. Miután tisztázódott, hogy az alperes életvitelszerűen ebben az ingatlanban már hosszabb ideig nem tartózkodik, a rendőrök felszólították az ingatlan elhagyására. Az alperes ennek hatására távozott, másnap a rendőrségen feljelentést tett, mert a felperes nem volt hajlandó a gyermeket visszaadni, azt sem árulta el hol tartózkodik.

A felperes 2017. január 9-én kelt kérelmére a ... Megyei Kormányhivatal az alperes ... lakcímét érvénytelenítette a 2017. január 16-án kelt határozatával, amelyet az alperes 2017. február 14-én vett át. Az alperes fellebbezése a határozat ellen nem vezetett eredményre, az 2017. április 12-én emelkedett jogerőre.

A felperes a 2017. február 11-én történtek miatt 2017. március 2-án tett feljelentést. Ennek nyomán a ... Járásbíróság 2017. április 25-én kelt végzésével - figyelemmel arra, hogy az alperes a rendőrségen tett vallomásaiban a szabálysértési felelősségét elismerte, a cselekmény elkövetését beismerte - megállapította, hogy az alperes elkövette a szabálysértés vétségét, amiért figyelmeztetésben részesítette. A végzés 2017. május 8-án jogerőre emelkedett.

A felperes 2017. szeptember 25-én keresetet nyújtott be annak megállapítására, hogy az alperes megsértette a magánlakáshoz és a becsülethez, a jó hírnévhez, valamint az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait. Kérte, hogy a bíróság az alperest a további jogsértéstől tiltsa el, kötelezze őt elégtétel adásra oly módon, hogy a bocsánatkérő levelét a Facebook közösségi portálon mindkettőjük ismerősi körében tegye ismertté. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 400.000 forint sérelemdíj megfizetésére. Csatolta a rendelkezésére álló okirati bizonyítékait. Arra hivatkozott, hogy a szabálysértési hatóság határozata alapján megállapíthatóan az alperes a felperesi ingatlanba önkényesen a felperes tiltakozása ellenére hatolt be. A felperest becsmérelte, szidalmazta, melyről a szomszédok is tudomást szerezhetek. Előadta továbbá, hogy az alperes a gyermekkel összefüggésben a bíróságnak, és egyéb hatóságnak írott beadványaiban is becsmérlti.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azt nem vitatta, hogy átmászott a felperesi ingatlan kerítésén és azt sem, hogy a felperest szidalmazta, továbbá azt is elismerte, hogy mondhatott olyanokat a felperesnek, amiket sérelmesnek tarthat, azonban tagadta, hogy a keresetlevélben neki tulajdonított kijelentéseket mondta. Ha mondott is ilyeneket, azok nem tényállítások, amiből következően a felperes jóhírneve megsértésére bizonyosan nem alkalmasak.

A magánlaksértés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a szabálysértési eljárásban jogi képviselő nélkül járt el; továbbá úgy ment be felperesi ingatlanba, hogy az az állandó lakcíme. Mivel a fiktiválási határozatot a perbeli napon követően kapta kézhez, és nem tudott annak tartalmáról, a „saját” lakóhelyén nem követhet el magánlaksértést.

Álláspontja szerint a felperes súlyos jogsértést valósított meg, amikor a gyermeküket nem adta vissza a perbeli napon, ezért maga is a jogtalanság talaján áll, ezért nem hivatkozhat az ellene irányuló vélt, vagy valós jogsértésre. A felperes a saját állításain kívül azt sem bizonyította, hogy a kijelentéseit a perbeli napon megtette, és azt sem, hogy a kereseti követelése - úgy jogalapjában, mint a sérelemdíj mértékét illetően - alapos lenne.

Kérte azt is, hogy amennyiben a bíróság a felperes keresetének helyt adna és anyagilag marasztalná, úgy engedélyezzen számára havi 5000 forintos részletfizetést.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes magánlakás sérthetlenségéhez és az emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy a jövőben tartózkodjék a további jogsértéstől, az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a Facebook oldalon a felperessel közös ismerősei körében tegye meg azon nyilatkozatát,

melyben a felperes személyiségi joga (magánlakása sérthetatlensége, emberi méltósága) megsértése miatt bocsánatot kér a felperestől.

Kötelezte arra is, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 forint sérelemdíjat, ezen összeg után 2017. február 11. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári fél évet megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát és 55.000 forint perköltséget.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a feleket, hogy a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos voltára tekintettel előzetesen meg nem fizetett 24.000 forint eljárási illetékből 12.000 forintot a felperes, míg ugyancsak 12.000 forintot az alperes fizessen meg a Magyar Állam javára az illetékhivatal külön felhívására.

Megállapította, hogy a felek mindketten vétettek a jogszerűség ellen, mert alperes megszegte a gyermek láthatására vonatkozó szóbeli megállapodásukat, a felperes pedig a fiát az adott kapcsolattartási nap végeztével nem vitte vissza az alpereshez. Erre tekintettel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 1:4. § (3) bekezdés alapján az alperes védekezése e körben eredménytelen volt.

Érdemben elsősorban azt rögzítette, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 4. § alapján a polgári bíróság a vagyoni jogok vizsgálata körében térhet el más hatóság által megállapított tényállástól, az ember személyiségét, azaz személyét érintő jogkövetkezmények vizsgálata körében nem. A ... Járásbíróság a magánlaksértés szabálysértési alakzatát elbírálta, megállapította, hogy az alperes a magánlaksértés szabálysértését elkövette, mely megállapítás irányadó a személyiség megsértésének polgári jogi jogkövetkezményei levonása esetében. Elfogadta ezért a járásbíróság határozatát a kereset jogalapjának alátámasztásaként, valamint a perben lefolytatott bizonyítás eredményeként is megállapíthatónak ítélte, hogy az alperes megsértette a felperes magánlakás sérthetatlenségéhez fűződő személyiségi jogát. Az alperes személyes előadására is tekintettel nem volt kétsége afelől, hogy az alperes a perbeli napon tényszerűen tudta, tudnia kellett - az ekkor még részére nem kézbesített fiktíválási értesítés hiányában is -, hogy a perbeli ingatlanba csak a felperes engedélyével mehet be, aki azt nem engedélyezte.

Az emberi méltóság, jóhírnév és becsület megsértése tárgyában ismertette a Ptk. 2:42. § (2) bekezdés és 2:45. § rendelkezéseit. A Pp. 164. § alapján rögzítette, hogy a felperes kötelezettsége volt annak bizonyítása is, hogy az alperesnek tulajdonított, a keresetlevélben részletezett kijelentéseket megtette, és azok alkalmasak a személyiségi joga (emberi méltósága, jóhírneve, becsülete) megsértésére.

A felperes azonban a bizonyítási eljárás során nem igazolta, hogy az alperes a számára sérelmes kijelentéseket valóban megtette, csupán a következtetéseit adta elő, ezért a becsületsértés körében a keresetet nem látta megalapozottnak.

Megítélése szerint azonban az megállapítható volt, hogy az alperes megsértette a felperes magánlakás sérthetatlenségéhez fűződő személyiségi jogát, ez a magatartás egyidejűleg az emberi méltósága, az autonómiája megsértésére is alkalmas, mivel az ezt okozó magatartása lakóköznyezetében mindenképpen a szomszédai odafigyelését is maga után vonta szükségtelen feszültséget eredményezve.

Az Alkotmánybíróság azon meghatározása alapján, hogy az emberi méltóság általános személyiségi jog (anyajog), mely alkalmas hivatkozási alap, ha a fél (egyén) autonómiája kerül veszélybe, sérül, valamint a Fővárosi Ítélőtábla Polgári Kollégiuma az 1/2013. (VI. 17.) számú véleményében foglaltak alapján és arra is tekintettel, hogy az alperes maga sem vitatta, hogy a perbeli napon tett olyan kijelentéseket, amelyek sérthették a felperest, a magánlaksértésen túl megállapította azt is,

hogyan az alperes a perbeli napon kifejtett magatartásával megsértette a felperes emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát is.

A becsületsértésre és a jóhírnév sértésre alapított keresetet elutasította, mivel a felperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a keresetlevelében jelzett kijelentéseket az alperes valóban megtette.

A felperes által a jogsértés megállapítása miatt alkalmazni kért jogkövetkezmények vonatkozásában ismertetette a Ptk. 2:51. §-ban foglaltakat és megállapította, hogy a jogsértéstől való eltiltásra és az elégtételadásra irányuló kérelem is alapos.

A sérelemdíj körében ismertetette a Ptk. 2:52. § és 2:53. § rendelkezéseit. Arra figyelemmel, hogy a keresetnek két jogcímen helyt adott, további két jogcímen azt elutasította, a keresetben megjelölt 400.000 forintból 200.000 forintot látott a felperest ért személyiségi jogsérelemért megállapíthatónak és elegendő kompenzációnak.

Hangsúlyozta, hogy személyiségi jogi perek nem szolgálhatnak eszközül a felek közötti családjogi vitákban, folyamatban lévő perben.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett úgy, hogy a felek pernyertességének, pervesztességének aránya egyenlő. Ezt az arányt, valamint az alperesi képviselő és az alperes között létrejött megbízási szerződésre tekintettel kötelezte a személyesen eljáró felperest az ügyvédi munkadíj megfizetésére. Ennek során arra volt tekintettel, hogy az alperesi képviselő egy tárgyaláson vett részt (20.000 forint), összesen két érdemi nyilatkozatát tartalmazó beadványt terjesztett elő, 80.000 forint fix összegű megbízási díjat és 10.000 forint utazási átalányt számított fel.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, a felperes csatlakozó fellebbezéssel élt.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte.

Elsődlegesen azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a magánlaksértés tekintetében kizárólag a szabálysértési hatóság rövidített indokolást tartalmazó végzésére volt tekintettel. Nem vette figyelembe, hogy ezen eljárásban jogi képviselő nélkül vett részt, beismerése kizárólag ténybeli volt, az a bűnösség kérdése nem terjedt ki. Az ingatlanba ugyanis azzal a tudattal mászott be, hogy az az állandó lakcíme. Ezt igazolja, hogy ezen lakcíme érvénytelenné nyilvánításáról csak 2017. február 19-én értesült. Az, hogy életvitelszerűen nem tartózkodott az ingatlanban eljárását még nem teszi jogszerűtlenné. Az elsőfokú bíróság indokolása hiányos és ellentmondásos is a körben, hogy bár egyetértett az alperesi védekezéssel, miszerint a szabálysértési felelősséget megállapító határozat tényállásához nincs kötve, utóbb a személyiségi jogok körében miért tekintette kötelező erejűnek a határozatban foglaltakat.

Vitatta, azt az érvelést is, hogy a magánlakáshoz fűződő személyiségi jog megsértése egyidejűleg az emberi méltóságát sérelmével jár. Ez ugyanis a kettős értékelés tilalmába ütközik.

Az elsőfokú bíróság nem indokolta miért a Facebook ismerőseik előtt kötelezte elégtételadásra. Ez a kör egyrészt meghatározhatatlan, másrészt ezen személyek nem is értesültek ezekről az eseményekről. E körben az elsőfokú ítélet indokolást nem tartalmaz.

Vitatta, hogy a felperes szenvedett volna olyan nem vagyoni sérelmet, amit sérelemdíjjal kellene orvosolni.

Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a részletfizetés iránti kérelméről nem döntött, azt továbbra is fenntartotta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jog megsértése tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodfokú bíróság a jóhírnév és becsület megsértése miatt is marasztalja az alperest a keresetben foglaltaknak megfelelően. Arra hivatkozott, hogy a történetről hangfelvétel áll a rendelkezésére, melynek leiratát az elsőfokú eljárás során csatolta. Az adathordozót utóbb előterjesztett beadványához mellékelve csatolta.

Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta. Kifejtette, hogy a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 2008. december 1. napján elfogadott kollégiumi állásfoglalása meghatározta a bíróság tájékoztatásra vonatkozó szabályokat, melynek az elsőfokú bíróság eljárása nem felelt meg. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új tárgyalásra, új határozat hozatalára utasítását is kérte. Ezt azért is indokoltnak tartotta, mert az általa sérelmezett közlések közül az első, a harmadik és az ötödik tényállítás, mely körben bizonyításnak lehet helye. A második és negyedik közlés nyilvánvalóan becsületsértő.

A másodfokú eljárással összefüggésben összesen 60.000 forint ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

Az alperes a csatlakozó fellebbezésre előterjesztett ellenkérelmében az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezéseinek helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság minden olyan bizonyítékot figyelembe vett, amelyet a felek az elsőfokú eljárás során előterjesztettek. A felperes csatlakozó fellebbezése a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg, mert abban csupán már korábban is előadott érveit sorolta fel. Ezen túlmenően a felperesi hivatkozások a felperesre kedvezőbb döntést nem eredményezhetnek. A hozzájárulása nélkül készült hangfelvétellel kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy az manipulált, mert azon a hangfelvételt készítő felperes hangja rosszul, a saját hangja tisztán hallatszik. Azt nem vitatta, hogy a saját hangja hallatszik és a felvétel egyetlen alkalom történéseit rögzítette.

A fellebbezés alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) nem érintett része nem volt, ezért azt a másodfokú bíróság teljes egészében bírálta felül. Az elsőfokú bíróság döntésével nem értett egyet, indokait nem osztja.

A csatlakozó fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság elsősorban azt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során több eljárási szabályt is megsértett, ezek azonban sem egyenként, sem összességében nem minősültek olyan lényegesnek, amelyek miatt szükséges lenne a tárgyalás megismétlése, kiegészítése, ezért a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt szükség.

A Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésztettségének jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége a törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. A peres iratokból megállapíthatóan az elsőfokú bíróság elmulasztotta tájékoztatni a felperest, hogy az alperes vitatásával szemben a felperest terheli annak bizonyítása, hogy a keresetlevélben felsorolt és sérelmezett közléseket tette az alperes. Ugyanakkor - fellebbezési előadásával szemben - a felperes nem tett említést arról, hogy a történetről hangfelvétel áll a

rendelkezésre, ezért a keresettel érintett tények előadása a részéről sem volt teljes. A fellebbezéséhez csatolta a felvételt, azt az alperes is megismerhette. Figyelemmel a tájékoztatási kötelezettség hiányára a hangfelvétel, mint bizonyíték a Pp. 235. § (1) bekezdését nem sértve az eljárás részévé tehető, értékelhető volt, emiatt az eljárás megismétlése nem volt szükséges.

Az elsőfokú bíróság az alperes részéről előterjesztett részletfizetés iránti kérelemről sem döntött megsértve ezzel a Pp. 217. § (3) bekezdését. Figyelemmel azonban arra, hogy az alperes a kérelemhez mindazon mellékleteket csatolta, amelyek az érdemi elbíráláshoz szükségesek, arról a másodfokú bíróság szükség esetén felülbírálati jogkörében is dönthetett.

Érdemben a másodfokú bíróság az alábbiak szerint értett egyet a fellebbezésben foglaltakkal. A felperesnek a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jogai megsértésére alapított keresetével kapcsolatosan azt hangsúlyozza, hogy a Pp. 4. § (2) bekezdése szerint, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. A törvény ezen rendelkezését nem lehet kiterjesztően értelmezni figyelemmel a Pp. 4. § (1) bekezdésében foglaltakra is, ami szerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. A perbeli esetben az alperes terhére bűncselekmény elkövetésére vonatkozó jogerős bírósági megállapítás, ítélet nem született. A szabálysértési hatóság döntése a polgári bíróságot nem köti. A magánlakás sérthetlenségéhez fűződő, a Ptk. 2:43. § b) pontjában nevesített személyiségi jog megsértésének megállapításához fűződő igény elbírálásakor nem a szabálysértési eljárásban hangsúlyos tényekre kell tekintettel lenni. A Ptk. 2:42. § rendelkezéseire is tekintettel az eset összes körülményét figyelembe véve azt kell megvizsgálni, hogy az alperes eljárása mennyiben korlátozta a felperesnek a magánlakásához való önrendelkezési jogát, mi volt az alperes motivációja, a lakással összefüggő ismerete, a felperes cselekvősége.

A perbeli esetben az egyértelműen megállapítható, hogy az alperes semmiféle olyan magatartást nem tanúsított, amiből arra lehetne következtetni, hogy a perbeli ingatlanba történő bejutása során a felperest a lakás használatában gátolni kívánta. Kétségtelen, hogy a felperes tiltakozása ellenére ment be a kertbe, azonban az is, hogy legjobb tudomása szerint ehhez joga volt. Célja a gyermekével való kapcsolattartás, amelyet a felperes önkényesen gátolt. Ezen akadály leküzdése során a jogszerűség kérdésében az intézkedő rendőrök sem tudtak egyértelmű eligazítást adni, amit a csatolt hangfelvétel is alátámaszt. Arra nincs adat, hogy az alperes tudott volna ekkor a közigazgatási döntésről a lakcíme fiktiválását illetően, az azonban bizonyos, hogy erre vonatkozó jogerős döntés csak jóval később, 2017. április 12-én született. Mindebből viszont az következik, hogy egy nyilvánvalóan vitás helyzetben, a lakás használatára, birtoklására egyértelműen nem irányuló magatartás még akkor sem jár a magánlakáshoz fűződő személyiségi jog sérelmével, amennyiben utólag az alperesnek az ingatlanon való tartózkodása jogszerűtlennek minősül. Az Alaptörvény és a Ptk. által védelemben részesített személyiségi jogok, így a magánlakáshoz fűződő személyiségi jog is az emberi méltóságból fakad, annak sérelme nem valósul meg akkor, amikor a sérelmezett magatartás az ember személyiségét csak megérinti, abba azonban negatív változást, érzékelhető sérelmet nem okoz. E körben ugyanis alapvetően nem az érintett egyéni érzékenysége kell tekintettel lenni, hanem a közfelfogásra.

A jóhírnév és becsület megsértése körében a korábban kifejtettek alapján a felperes által csatolt hangfelvétel alkalmas volt annak bizonyítására, hogy az alperes a keresetben sérelmezett közléseket tette a felperes felé. Az alperes ugyanis azt nem vitatta, hogy a hangfelvételen az ő hangja hallatszik, a felvétel azt az egy esetet rögzítette, amely a per tárgya. A felvétel manipulálására vonatkozó észrevétele arra vonatkozott, hogy azon a felperes által elmondottak jóval kevésbé tisztán

hallatszanak, azok esetleg nem teljesek, az általa mondottak körében olyan kifogása nem volt, hogy azt tartalmilag változtatta volna meg a felperes. A hangfelvétel alapján azonban az eset körülményei, a sérelmezett közlések kontextusa is megállapítható volt. Ennek azért van jelentősége, mert a sajtó-helyreigazítási eljárások szempontjait rögzítő, ám a személyhez fűződő jogi perekben is alkalmazandó, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú állásfoglalása szerint a sajtó-helyreigazítási és a személyiségi jogi perekben a közleményeket a maguk egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, az egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás jelenti, míg a (2) bekezdés szerint a jóhírnév megsértését különösen a más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állítása vagy híresztelése, vagy valós tény hamis színben feltüntetése valósítja meg. A felperes a csatlakozó fellebbezésében elkülönítve jelölte meg a jóhírnév sértő tényállításokat és a becsületsértő kifejezéseket. Amennyiben erre már az elsőfokú eljárásban is sor került, úgy felmerülhet, hogy az elsőfokú bíróság ismételt mulasztott akkor, amikor nem tájékoztatta az alperest arról, hogy a tényállítások tekintetében a valóság bizonyítása őt terheli. Ez azonban ugyancsak nem eredményezi az eljárási szabályok súlyos és másodfokú eljárásban orvosolhatatlan megszegését. A kölcsönös vita során elhangzó nyilatkozatok ugyanis általában nem valósítanak meg jóhírnévsértést. A felek ugyanis ebben az esetben alapvetően véleményüket fejezik ki a vita tárgyát, vagy a vita partnert illetően. Kizárólag a nyilvánvalóan a vita tárgyához nem tartozó és kifejezőmódjában indokolatlanul sértő, bántó közlések alkalmasak személyiségi jogsértés, ezen belül is a becsület megsértésére.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes sérelmezett kijelentései csak a szöveggörnyezetből kiragadva tekinthetők jogsértőnek, mert bár azok erőteljes és a mindennapi élet során kerülendő kifejezések voltak, a perbeli vita során a köznapi életben elfogadható szintet nem lépték túl. Ennek során arra volt tekintettel a másodfokú bíróság, hogy a gyermekekkel kapcsolatos vita során a szülők gyakran felfokozott érzelmi állapotban szólalnak meg, gondolataikat, érzéseiket erőteljesebb szóhasználattal igyekeznek nyomatékosítani, kevésbé a logikus érvelésre, mint inkább álláspontjuk mielőbbi teljes érvényre juttatására törekednek, érzelmeiket helyezik előtérbe. A perbeli esetben a hangfelvétel tanúsága szerint a felperes is használt a mindennapi életben sértőnek tekinthető szavakat mind az alperest, mind a testvérét illetően. Tette ezt akkor, amikor tisztában volt azzal, hogy az elhangzottakat úgy örökíti meg, hogy arról az alperesnek nincs tudomása, feltehetően azzal a szándékkal, hogy azt később vele szemben felhasználja. Azzal ugyanis nyilvánvalóan számolnia kellett, hogy amennyiben a közös gyermeküket a kapcsolattartási idő végeztével nem viszi vissza az alperesnek, ő ezt nem hagyja szó nélkül, felkeresi az ingatlant, ahol a gyermeke az ő akarata ellenére tartózkodik. Ennek ellenére a kaput oly módon zárta be, láncolta le, hogy oda az alperes akkor sem tudott volna bemenni, amennyiben az ingatlanhoz rendelkezik kulccsal, olyan időben, amikor ezen az ingatlanon lakcíme még érvényes volt. Ilyen körülmények között az alperestől elhangzott, általában a közvélemény nem tetszését kiváltó hangnemben előadottak a személyiségi jogsértés szintjét el nem érő sérelemnek tekinthetők csupán, még akkor is, ha formailag a becsület megsértésére vonatkozó Ptk.-beli tényállást ki is merítették. Ebben az esetben is hiányzik ugyanis a jogszabály által elsődlegesen védett és minden személyiségi jog alapját képező, az emberi személyiség összességét képező alkotórészekbe történő erőteljes beavatkozás.

Arra is tekintettel volt a másodfokú bíróság, hogy maga a felperes sem hivatkozott arra, hogy az eseményekről nagyobb körben, így szomszédok, arra járók is tudomást szereztek, ennek csak lehetőségét vetette fel. A nem vagyoni sérelemmel összefüggően érvényesített sérelemdíj tekintetében sem a perbeli eset következményeire, hanem az alperesnek a gyermek elhelyezése

tárgyában folyó eljárásokban beadott beadványai sértő voltára hivatkozott. Azt sem adta elő, indokolta meg, hogy a Facebook ismerőseinek milyen okból kellene tudomást szereznie az esetleges jogsértés bírósági megállapításáról. Ezek a nyilatkozatai is arra utalnak, hogy a perbeli konkrét események, az alperes mondatai a személyiségi jogsértés bírósági megállapításának szintjét el nem érő sérelmek csupán.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

A perköltség viseléséről a csatlakozó fellebbezés eredménytelenségére is tekintettel a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdései, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdésére is. Ennek alapján a felperes köteles az elsőfokú eljárás tekintetében 55.000 forint, a másodfokú eljárásra tekintettel 30.000 forint, összesen 85.000 forint együttes első és másodfokú perköltség megfizetésére az alperes részére. A megbízási szerződésben foglaltakhoz képest a másodfokú bíróság a perköltség összegét a pertárgy értékére, illetve a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre tekintettel mérsékelte.

A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján ugyancsak a felperes köteles megfizetni a Magyar Állam javára külön felhívásra 36.000 forint kereseti, 48.000 forint fellebbezési és 24.000 forint csatlakozó fellebbezési illetéket az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontjára, 46. § (1) és (4) bekezdésére tekintettel, amelyek alapján jelen per tárgyának értéke helyesen 600.000 forint.

Budapest, 2018. november 21.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró